

Calidade e variedade da Literatura Infantil e Xuvenil Galega...

Encontros PLAMBE

Literatura infantil e xuvenil

- Normalmente dáse unha certa *adecuación* ao lector, tendo en conta o seu estadio **evolutivo**, a **capacidade** de comprensión lingüística e conceptual, así como as **necesidades e intereses** propios de cada idade.

Ler literatura para ...

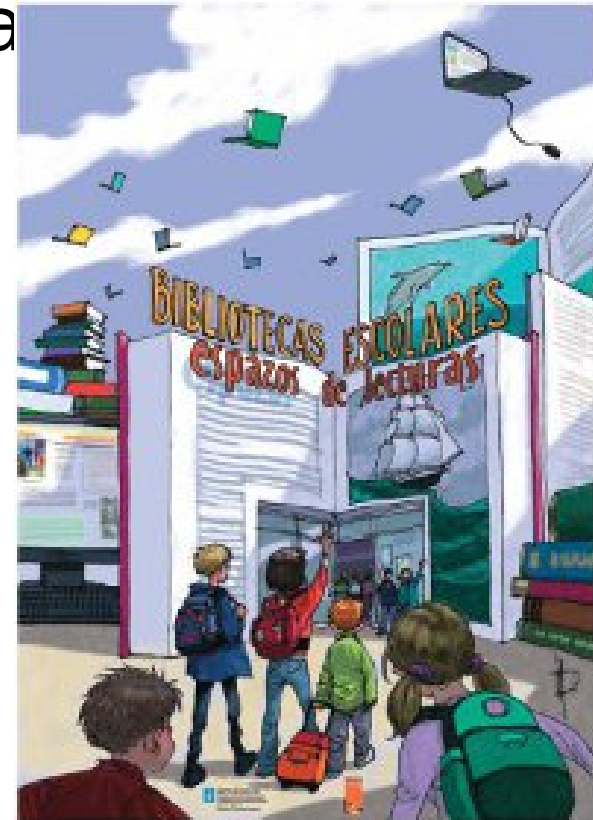
...

- Para compartir ***intereses de grupo, tribu...***
- Para acceder ao **imaxinario colectivo**

Vincular o alumnado actual
referentes culturais

Factor de normalización

- Normalizar lingua e cultura
- Identidade
- Tradición
- Actualidade

- Sistema literario galego
 - Escrita en galego
 - Traducida ao galego
- Unha manifestación cultural de éxito
- De NÓS a nós (coa *longa noite de pedra*)

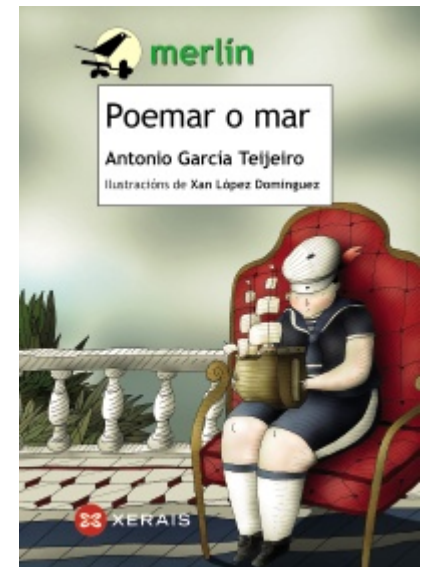
*Recoñecementos

Premios fóra de Galicia: Premio Nacional de LIJ, Premio Lazarillo, Premio Edebé,...

Listas de Honra do BBY e White raven)

*Traducións

...

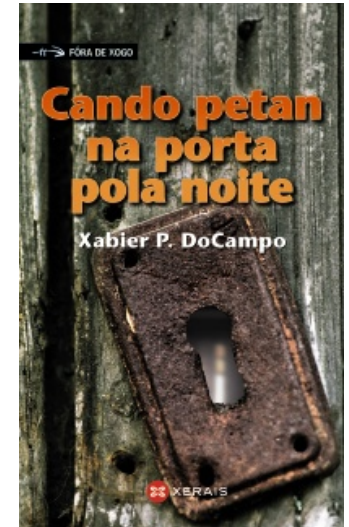
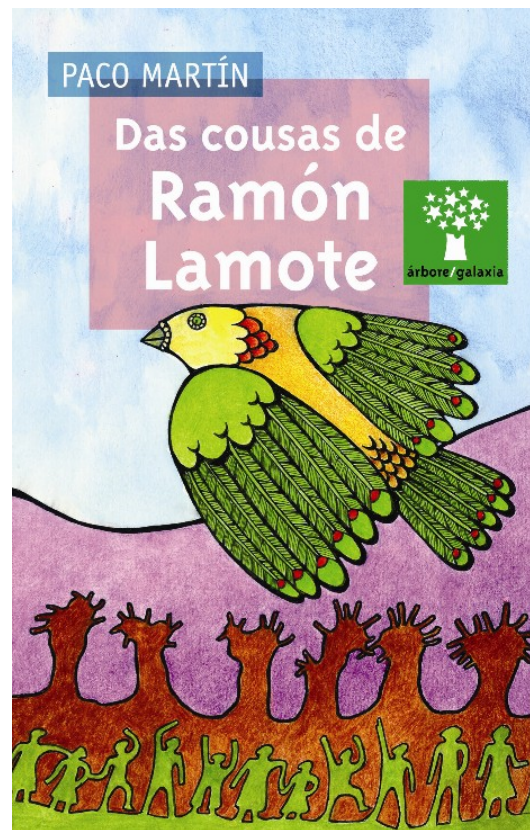

Unha pequena mostra...

2017. Antonio García
Teijeiro
Poemar o mar

2015. Leticia Costas
Escarlatina, a cociñeira defunta.

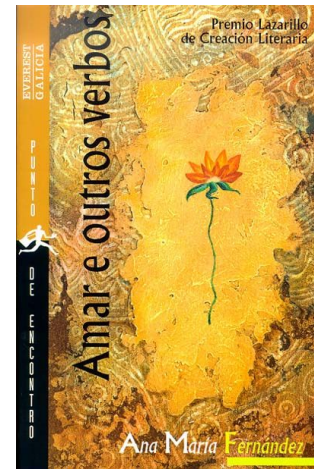
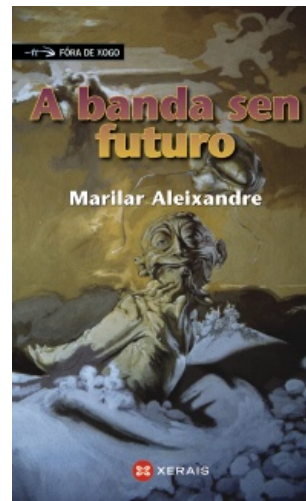
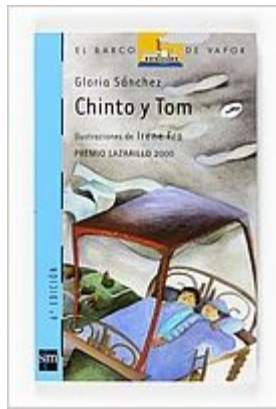
Premio Nacional de LIJ:
2008 Agustín Fernández Paz,
1996 Fina Casalderrey, 1995. Xabier P
Docampo, 1986 Paco Martín

Premio Nacional de Ilustración
1.999 Óscar Villán *O coelliño branco*
2.002 Federico Fernández *Onde perdeu Lúa a risa?*

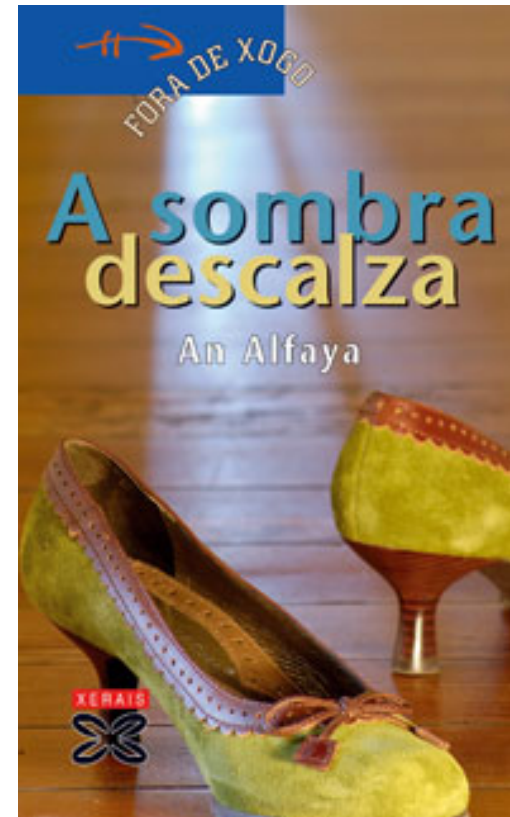
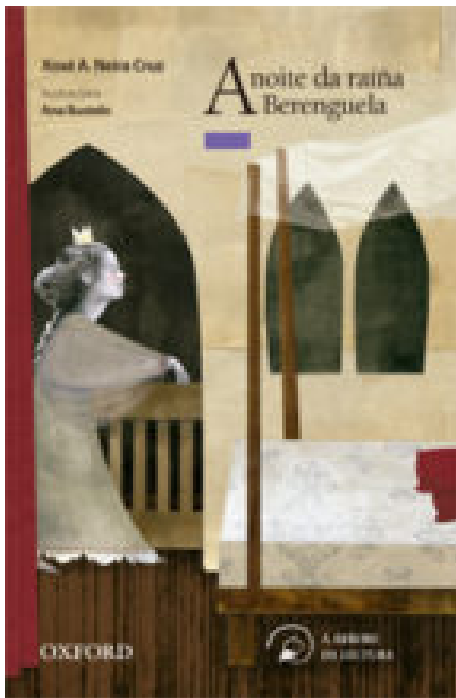
Premio Lazarillo

- 1990 - Agustín Fernández Paz - *Contos por palabras*
- 1999 - Marilar Aleixandre - *A banda sen futuro*
- 2000 - Gloria Sánchez – *Chinto e Ton*
- 2001 - Ana María Fernández Martínez - *Amar e outros verbos*

2004 - Xosé Antonio Neira Cruz - *A noite da raíña Berenguela*

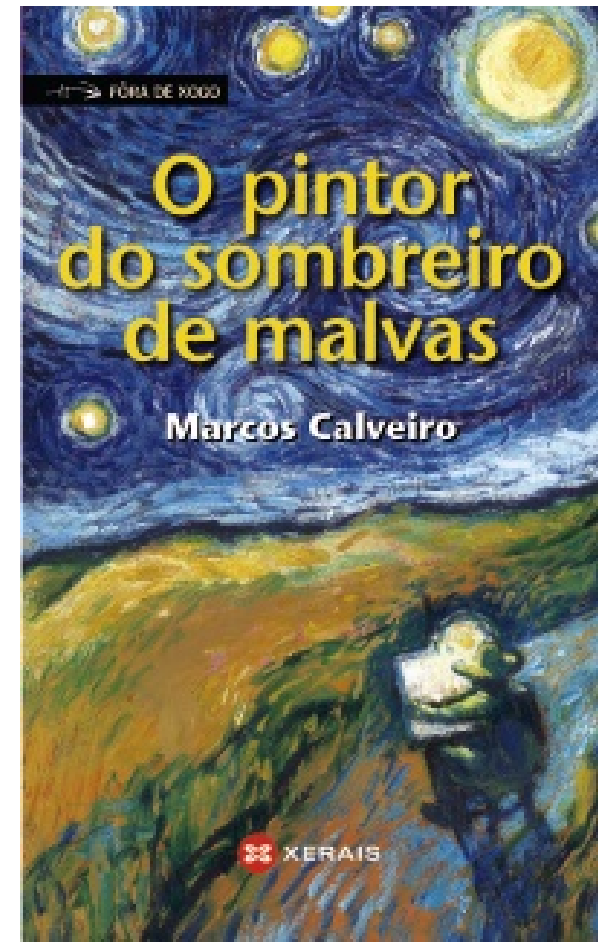
2005 - An Alfaya. *A sombra descalza*

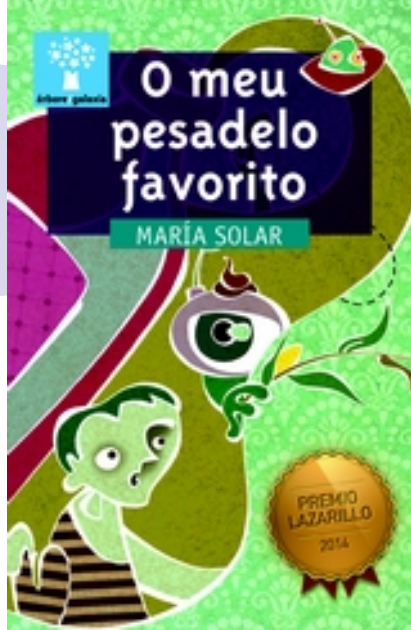

2009 Marcos Calveiro. *O pintor do
sombreiro de malvas*

2012 Lazarillo de Ilustración

Ramón Trigo. *Leviatán*

2014 María Solar. *O meu pesadelo favorito*

2015 Leticia Costas. *Jules Verne e a vida secreta das Femmes Plante*

2017 Leticia Costas. *Plumas e unicornios*

Ex aequo

Momento actual

- Catálogo da mellor literatura infantil, publicado pola **OEPLI**. Edición
- Renovación e continuidade de creadores/as
- Mediación

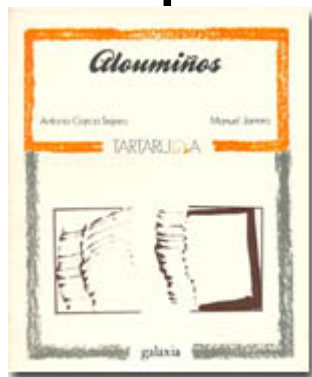
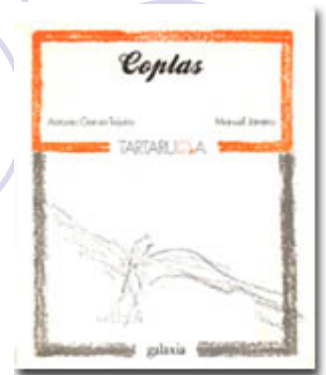

Libros para cada idade

- *Libros para antes...*

Libros para os pais/nais (cantar e contar, mostrar as imaxes, rodealos de libros... creando ambientes)

É a hora de recuperar a tradición oral para as nanas e os xogos...

Tradición

- *Dedín, dedín de pequenequín*

(Papeles de literatura infantil)

- *Lerías e enredos para os máis pequenos*

(Barrio e Harguindey)

- Coleccións:

- Contos maravillosos en Edicións do Cumio
- A Nosa Terra
- Tartaruga en Everest
- Cabalo buligan en Xerais
- Os contos do trasno en Kalandraka

Para xogar...

Poemas, rimas, nanas, rondas...
buscando o ritmo e a sonoridade, facendo
posible o xogo coa linguaxe.

Na rede:

Orella pendella

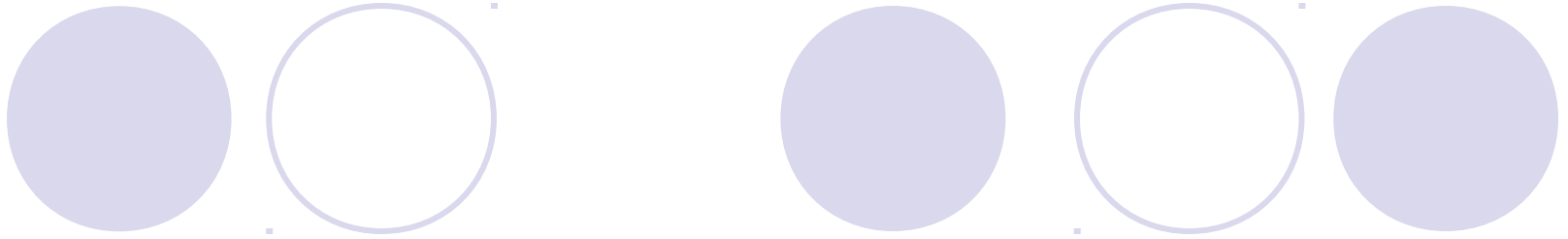
Galiciaencantada

Programa **APEGO**: arrolos, recitados e xogos

Antón Cortizas

- *Chirlosmirlos* (Enciclopedia dos xogos populares), 2001, Xerais.
- *Ao pé da Laxa da Moa*, 2010, Xerais.
- *Tastarabás. Enciclopedia de brinquedos tradicionais*, 2013, Xerais.
- *Sopra neste furadiño*, 2008, Embora
- Colección Dediños en Tambre (adap)

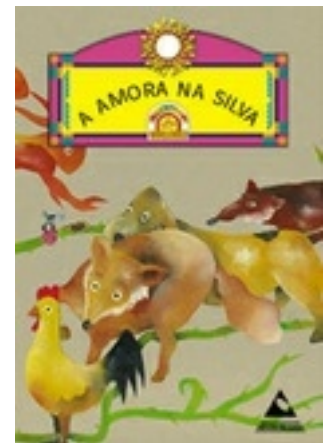
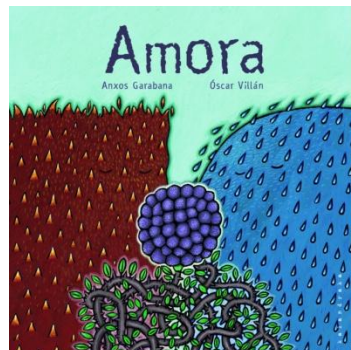

PREGO, LUÍS: *Xogos musicais*. Edicións do Cumio, 2013

VARELA VÁZQUEZ, B. (comp.): *Arrolos e rodas. Textos populares*. Everest Galicia

Patrimonio lúdico galego

Cancións e xogos infantís (0 a 6 anos)

Libros e materiais

- Libros de plástico para o baño
- Libros de tela
- Libros boneco
- Libros duros de cartón

Libros que van mostrando o mundo, comezando polo máis próximo, utilizando todos os sentidos

Libros: Prelectores...e primeiras lecturas

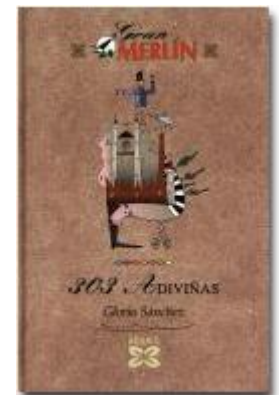
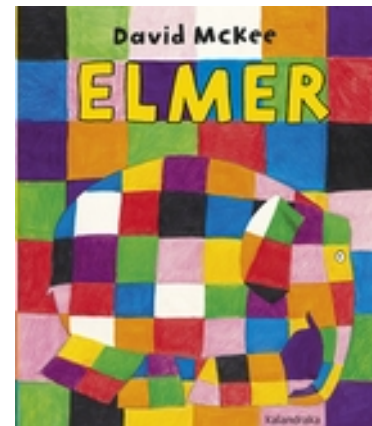
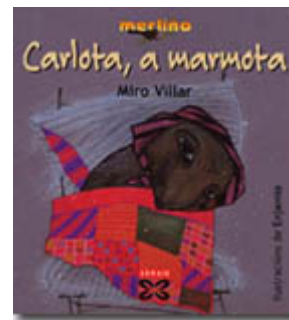
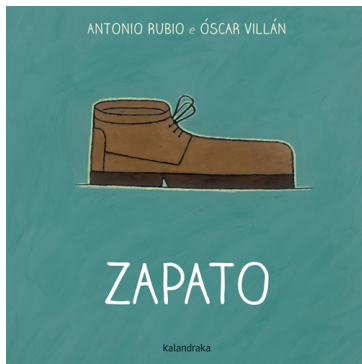
- Acostumarse a ter un libro propio.
Portadas plastificadas / reforzadas, sen puntas nin elementos punzantes, sen materiais tóxicos...
Textos mínimos
O xogo cos sons e as repeticións, a sonoridade
Historias sinxelas e doadas de predicir.
Libros xogo: con furados e fiestras, elementos móbiles, diferentes materiais e texturas
Libros para facer actividades
- Libros de imaxes, sen texto, onde poidan recoñecer a narración
- *LECTURA POR CONTA ALLEA*

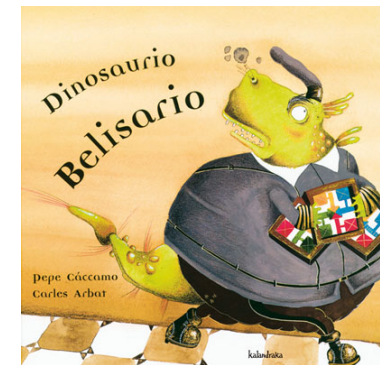
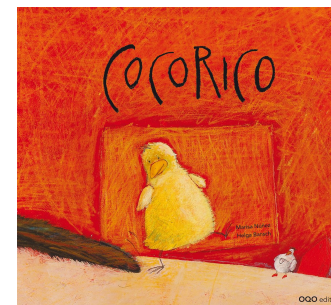
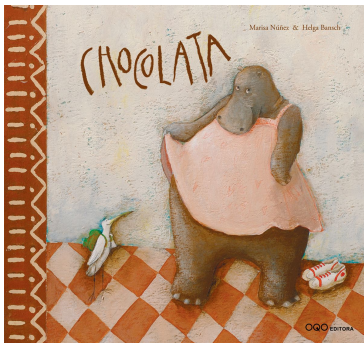
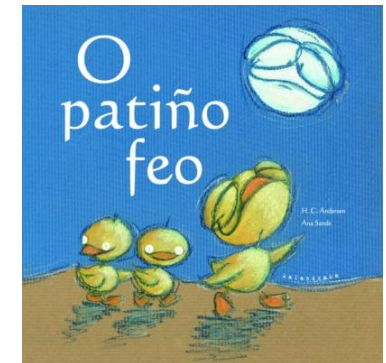
Primeiras lecturas e... para compartir

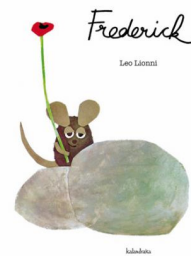
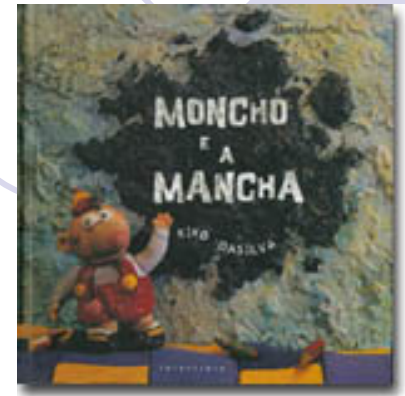
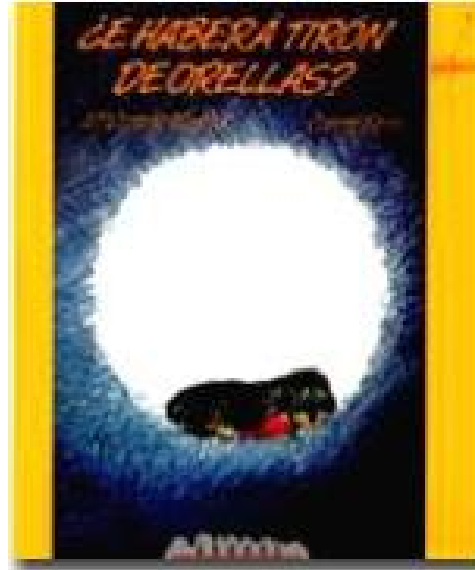
Libros de imaxes.

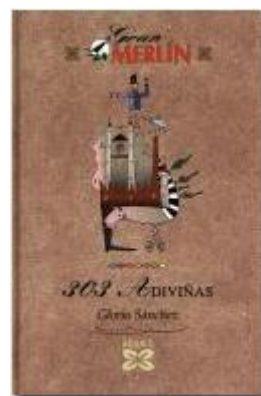
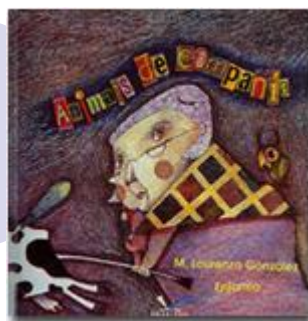
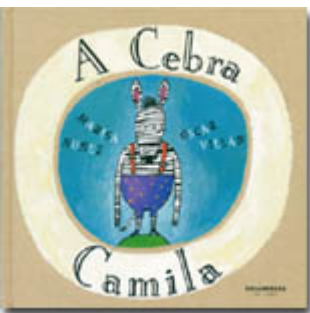
Dicionarios ou abecedarios de imaxes, libros cun argumento mínimo, con pouco texto, moitas repeticións...

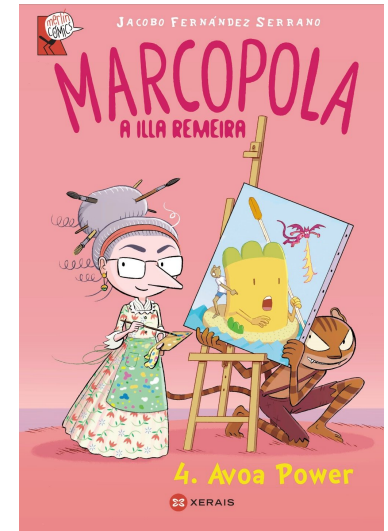
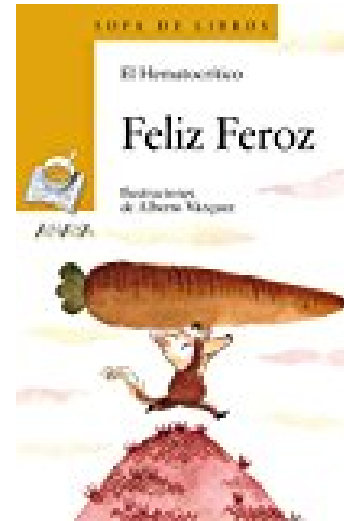

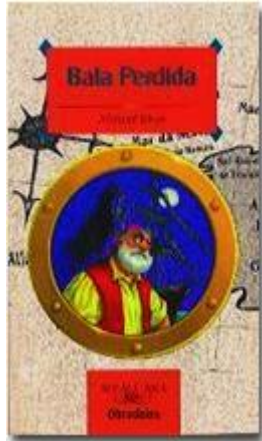
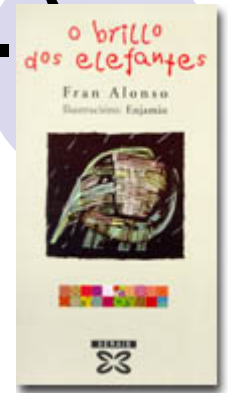
Libros para primeiros lectores

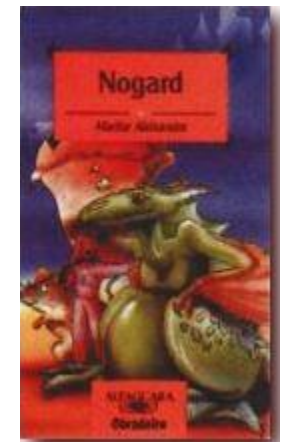
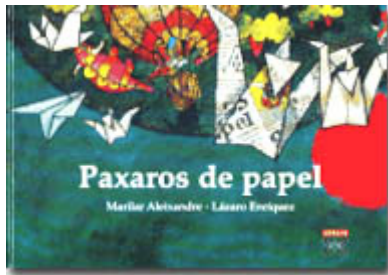
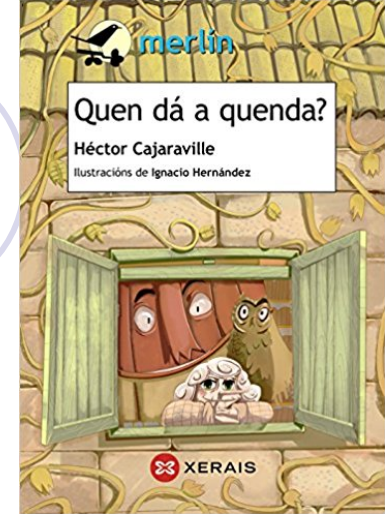
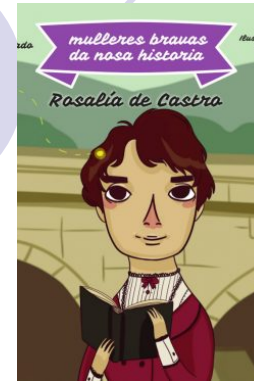
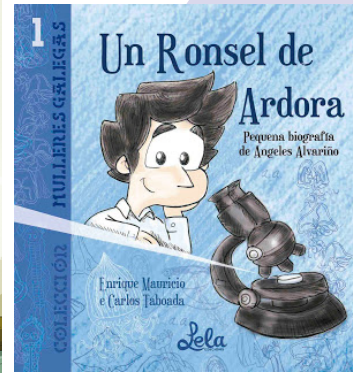

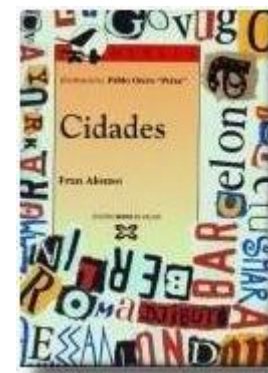
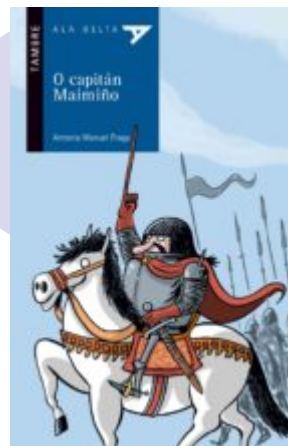

Lectorado autónomo

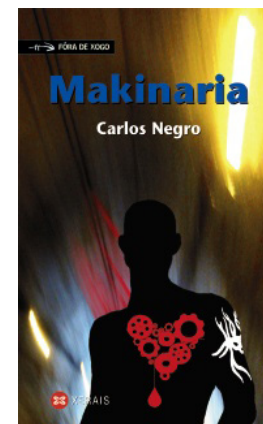
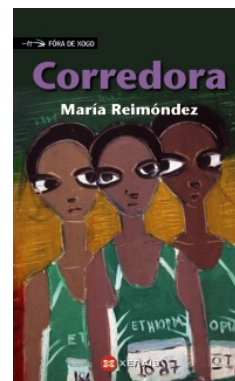
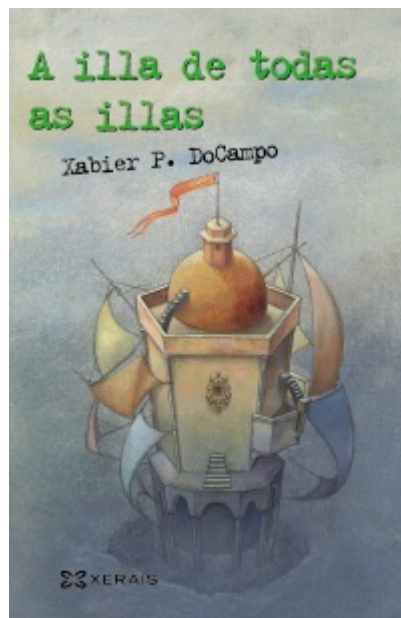
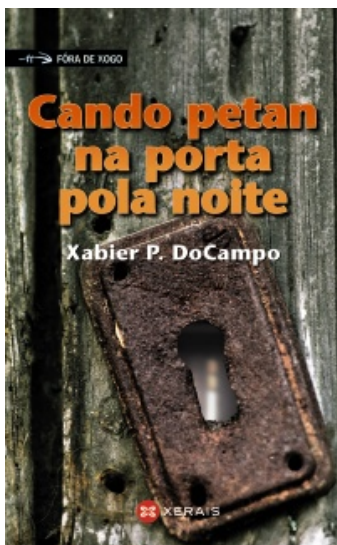
- Biografías e relatos históricos sinxelos
- A ilustración vai tendo menos presenza, interpreta ou complementa ao texto; normalmente destaca os momentos principais da acción.
- Libros como *A señorita Bubble*, *Escarlatina*, *Esmeraldina*, *O valo*, *Na fogueira dos versos*, *Os nosos versos*, *Charlie*, *Usha*, *Lendo lendas digo versos*, *O corazón da maxia*, *O meu pesadelo favorito*, ...
- Fina / Rald Dahl/ AFP...

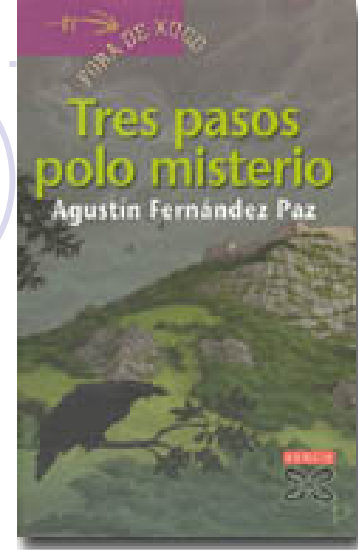
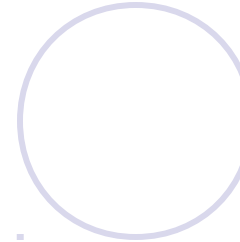
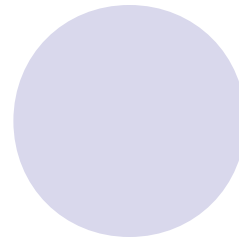
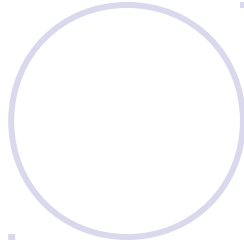
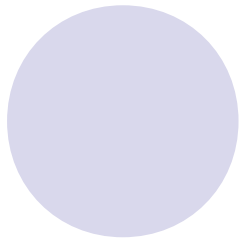

Lecturas expertas...Lieratura Xuvenil

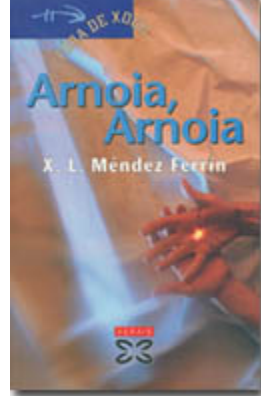
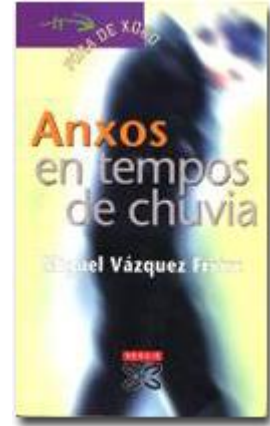
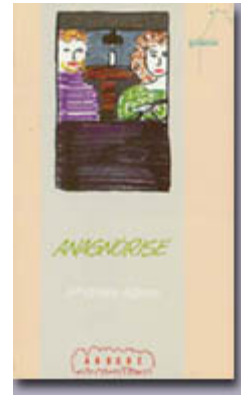
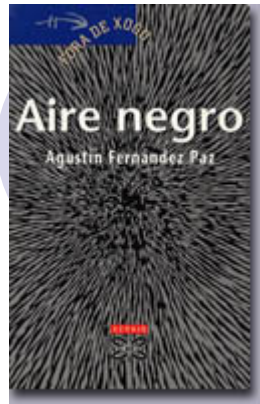
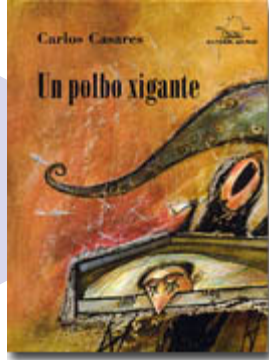

Presentación e formato

Títulos impactantes e divertidos
(provocación, atracción –rúa, cine, slogans-)

Deseños actuais e gráficos, similares aos
das revistas xuvenís ou ás carátulas dos
discos, fotomontaxes nas portadas...

Texto con pouca densidade, aireado, con
letra grande.

DAFO LIXG

LITERATURA
INFANTIL
Y JUVENIL
DE ESPAÑA

Selección OEPLI, 2017

- **Debilidades**

- **Baixada na produción**
- **Máis tradución e non tanta creación**
- **Teatro, poesía, banda deseñada infantil...**
 - **Certames literarios**
 - **Recomendacións lectoras**
 - **Edición**

...

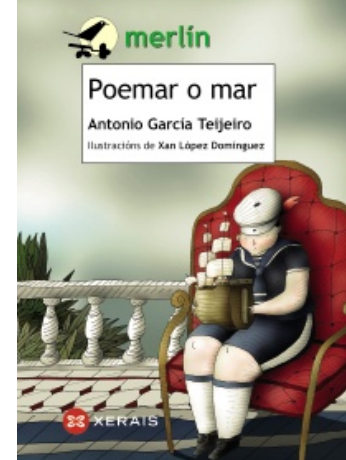
DAFO... Ameazas

- A situación da lingua. Política lingüística.
 - Da normalización á dinamización
- As recomendacións lectoras
- Plurilingüismo
- Prexuízos...

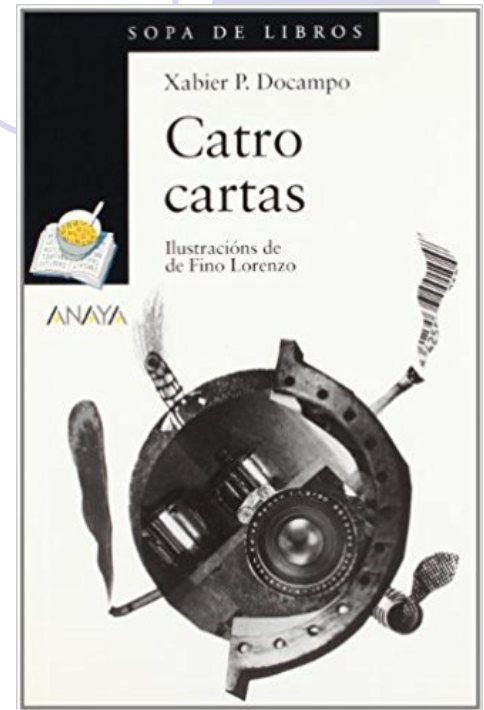
DAFO... Fortalezas

- Calidade da LIXG
- Calidade de creador@s, ilustrador@s, edicións...
- Diferentes xeracións de creador@s
- Premios acadados fora de Galicia
- Traducións da nosa literatura a outras linguas

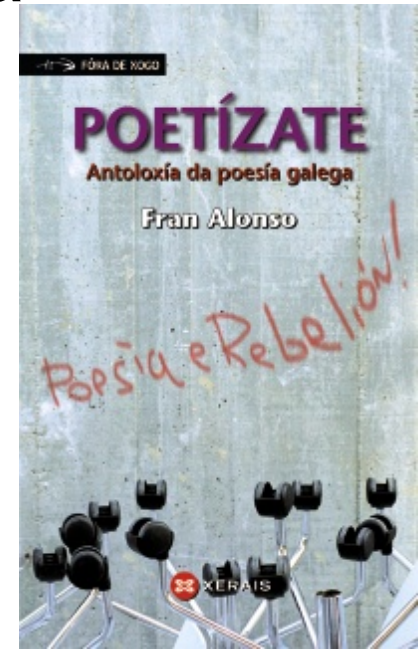
DAFO... Oportunidades

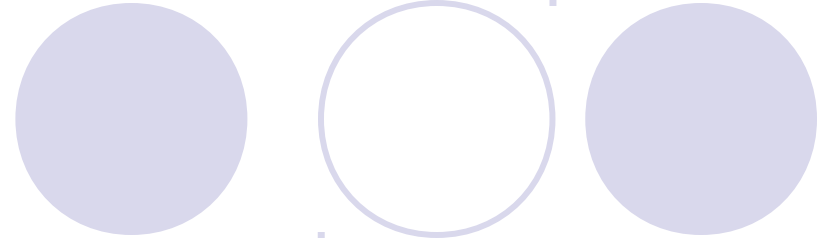
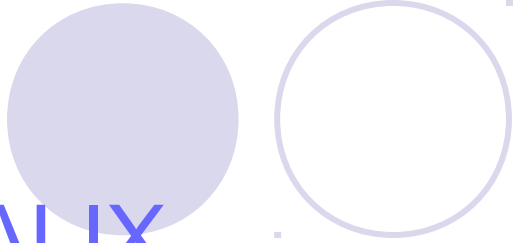
- Bibliotecas escolares
- Escolarización a LIXG
- Clubs de lectura
- Hora de Ler
- ... Actividades de BE
- Salón do Libro de Pontevedra
- Edición de álbum ilustrado

O noso papel

- A selección nunca é inocente
- Apuntarse a unha vitoria ou a unha derrota?
- De xeración en xeración
- Papel transformador ou entreguista
- A identidade como valor

GALIX

Rede lectura

Revista Criaturas

De libros e outros artefactos

Biosbardia

...

De libros e outros artefactos

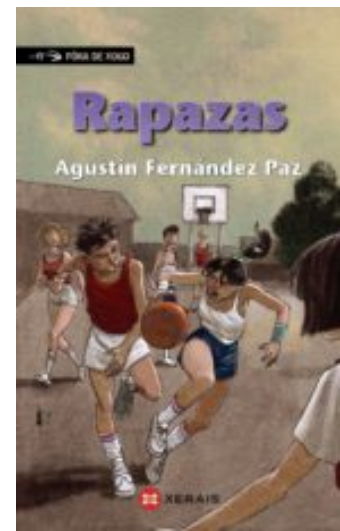
- **RECURSOS PARA A IGUALDADE NA LITERATURA INFANTIL E XUVENIL GALEGA**

- Taboleiro de Literatura Infantil pola Igualdade
- Taboleiro de Literatura Xuvenil pola Igualdade
- Premios a libros que buscan a igualdade
- Coleccións de LIX galega pola igualdade
- Coleccións de biografías de mulleres galegas

De libros e outros...

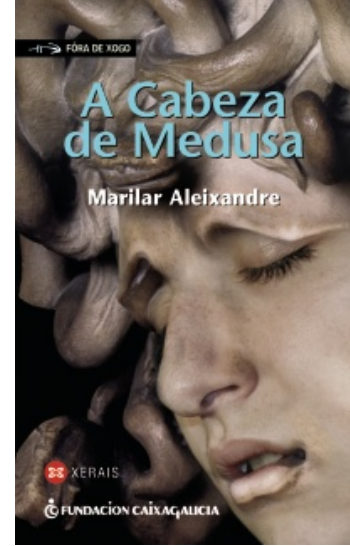
- Mulleres dramaturgas na LIXG, no Día Mundial do Teatro
- Mulleres e poesía, no Día Mundial da Poesía
- 25 anos de "Rapazas" de Agustín Fernández Paz
- Constelación literaria. *Rapazas* e o seu mundo.

Listados temáticos, algún exemplo

- **VIOLENCIA DE XÉNERO... Mocidade**

- *Xa non estou aquí*
- *A cabeza de Medusa*
- *O lobishome de Candeán*
- *Palabras envelenadas*
- *O inferno de Marta*
- *O corazón de Xúpiter*
- *A piragua*
- *O camiño da Estadea*
- *Segredos no Solpor*
- *A modelo descalza? Unha presa de terra?*

VIOLENCIA DE XÉNERO... Infancia

- *Xela volveuse vampira*
- *O cuarto prohibido*
- *Zalgum*
- *O monstro do soño*
- *Ola, estúpido monstro peludo*

